

Bestyrelsens beretning ved Landøkonomisk Selskabs ordinære Generalforsamling onsdag d. 10. december 2014 kl 13.00 på Restaurant Gulerodshuset

Indledning og tilbageblik på 14'-høsten:

Velkommen til årets generalforsamling i Landøkonomisk Selskab – særligt til de inviterede gæster, til pressen og ikke mindst til Martin Merrild og til Karen Hækkerup, der ankommer senere

Og så selvfølgelig også til alle de ordinære medlemmer.

Dette er første medlemssammenkomst siden sommerudflugten i juli, hvor Ulrich Holstein-Holsteinborg lavede en fortræffelig tur til østfynske Glorup, Broholm og Luelsberg.

Vi er opmærksomme på, at flere gerne havde set lidt mere bedriftsorienterede besøg med flere land- og skovbrugsindslag, men skal vi ikke leve med det her i 2014, når chancen til gengæld denne gang var at se de nævnte ejendommers hovedbygninger så indgående og hver især fremvist af ejerne –

Ved den efterfølgende gennemgang om lidt af Beretningen vil vi vise en hoben af PowerPoints, over 35, som I ikke kan nå at læse nu. Det er til at understøtte Beretningen men også som en appetitvækker til selvstudium, idet de alle vil blive udsendt til Jer med beretningen inden Jul.

2014-høsten vil gå over i historien – her i området – som historisk.

Ingen havde vist "set det komme" igen i år - at vi ville få så høje udbytter, så let og tidlig en høst, så gode kvaliteter og praktisk talt ingen tørringsbehov – vist aldrig set før på én og samme tid. Når det er sagt, så ved jeg godt, at mange konstaterede meget lave proteinindhold og der var også en område midt på Sjælland, hvor tørken trods alt fik overtaget og udbytterne derfor skuffede.

Dét med proteinet kommer jeg tilbage til.

Priser og driftsøkonomi:

Vi plejer at kigge lidt tilbage og aflure Patriotisk Selskabs tal med hensyn til driftsøkonomi.

Som I ser her (**PP 1**) er nettoudbyttet på bedriftsniveau for høsten 2013, altså sidste års høst – for de større - opgjort til 2.000 kr for ejendomme på under 250 ha og 3.902 kr i den anden ende af spekteret – ejendomme over 800 ha. Hertil skal lægges EnkeltBetalingsstøtten.

Afkastgraderne er for ren planteavl 1,9 % for gruppen under 250 ha, stigende til 2,8 % for arealgruppen 250 – 500 ha og 3,3 % for gruppen samlet over 500 ha. Der er tale om dramatiske nettoudbyttenedgange siden 2012, hvilket i al væsentlighed kan tilskrives prisfald og omkostningsstigninger.

Vi har tidligere muntret os med at sammenligne foderkornpris og brent-olie-prisen (**PP 2**). Priserne har taget et dyk (**PP 3**) efter at også den globale høst blev stor. Det kan nok undre, at priserne den sidste måned er steget til pænt over 100 kr.

En faldende oliepris skulle ellers trække nedad men måske er det tørken i Brasilien, frost i det sydlige USA og barfrost i Rusland, der holder priserne oppe – plus den usikkerhedssituation omkring Ukraine, som vist ikke løses med det første.

Ser man på såkaldte "forecasts" fra Patriotisk Selskab, altså bedste bud for høsten 2014, der jo lige er overstået og for høsten 2015 (**PP 4**), ser det godt nok broget og skræmmende ud. Det baserer sig naturligvis på forudsætninger om udbytter og priser, men de plejer ikke at være helt fjollede til at gætte dér på Fyn.

Et hovedtræk er, at omkostningssiden bare stiger og stiger, mens EU-tilskuddene falder – derfor de triste forudsigelser. Men et forecast for '15-høsten med resultater på underskud på 54 Eur for malkekvæg, underskud på 25 Eur for sohold, et rundt nul for smågrise- og fedesvineproduktion (og det var før Rusland!) og 7 Eur for planteavl er trøstesløst. Og det er endda med en afgrødepris på 138 kr.

Det er forstemmende, at indtjeningen er så ringe. Det sætter sig naturligvis i jordpriserne (**PP 5**) og det til trods for, at renterne bare falder og falder. Vi har således de all-time-low renter, som ingen havde kunnet forudse.

Man må blot slå fast, at uændrede jordpriser i et faldende rentemiljø er lig med faldende værdier – stik imod andre lande, som vi normalt sammenligner os med, hvor jordprisen de sidste 10 år er steget gennemsnitligt 100.000 kr pr ha.

Relation til andre foreninger:

I Østlige Øers Landboforeninger har Selskabet oplevet, at der er god støtte til en linje om at se kritisk på de faktorer, der hindrer, at vi kan øge indtjeningen.

Én ting er forholdet mellem pesticidafgifter og forskningsresultater. Vi holdt derfor i maj måned et møde med ledelsen Videntret i Skejby (**PP 6**), hvor vi fik en orientering om det besynderlige i, at markbruget via pesticidafgifterne betaler mellem ½ og ¾ mia. kr. ind, men næsten ingen synlige resultater får at se ude på bedrifterne.

I Østlige Øers Landboforeninger valgte vi endvidere at forfølge en sag om træk på 168.000 kr. i en EnkeltBetalings sag (**PP 7**) for en lokal kvægavler. Sagen kunne åbenbart ikke antages i Landbrug & Fødevarer som principsag, men efter at Østlige Øers

Landboforeninger havde givet støtte til advokatbistand, gik der bare 4 – 5 uger før det tilbageholdte beløb rullede ind på kvægavlerens konto.

Den stærkt øgede omsætning og det deraf stigende kapitalkrav til Dyrskuet i Roskilde har bevirket, at Familielandbruget har valgt at trække sig ud af ejerskabet og der har været afholdt et meget gavnligt strategimøde om fremtiden.

Østlige Øers Landboforeninger har udpeget mig til medlem af Sektorbestyrelsen for Planteproduktion, hvilket er meget spændende. Jeg troede, at det var et udvalg fuld af spændinger og konflikt, men der er ikke antydningen af modsætningsforhold mellem øst & vest, ler & sand, planteavl & husdyr. Det er et engageret udvalg, der vil udrette noget og med mange glimrende medarbejdere. Eneste udfordring er, at de ikke ejer penge til at reagere hurtigt og tage dagsaktuelle problemstillinger op.

Næsten al aktivitet er projektbaseret, hvor det tager årevis at identificere, formulere, finansiere, gennemføre, konkludere og afrapportere. Nogle af de helt påtrængende udfordringer er alternative virkemidler til efterafgrøder og dét arbejdes der på, men med et meget sen og langstrakt tilløb.

Endelig har vi via Østlige Øers Landboforeninger været medinitiativtagere til en kritisk analyse af det såkaldte "Fællesregulativ", som Næstved Kommunes Vandafdeling har været ophavsmand til. Efter forgæves forsøg på at få en rimelig balance mellem afvandingsinteressen og miljøinteressen, måtte vi sende advokat på, der påpegede graverende mangler og arbejdet ligger derfor p.t. stille. Risikoen er, at tilsvarende fællesregulativer rulles ud over andre kommuner i Regionen og ultimativt i hele landet.

Vi har et meget udmærket samarbejde med TolvMandsUdvalget, der jo her på det sidste har fået lidt flere muskler gennem fusionen med Danske Godser & Herregårde **(PP 8)** og en udvidet virkepalet, bl.a. fokus på boligudlejning, hvilket er stærkt, stærkt påkrævet.

Det skal understreges, at vi har en nær dialog med Bæredygtigt Landbrug, både gennem personsammenfald men også i interessesammenfald og anskuelse. Grundlæggende tror jeg ikke, at flertallet bag Bæredygtigt Landbrug – med få undtagelser – og flertallet bag landmænd i vores område – med få undtagelser – har så forskelligt syn på, hvad der skal til. Da jeg både kender Fritzner og Fuglede, har jeg ønsket **(PP 9)**, at der kunne komme en dialog i gang. Håber det lykkes

Landøkonomisk Selskab har også været repræsenteret i de såkaldte "Vandråd", der oprindeligt var tænkt som et midlertidigt forum i forbindelse med Vandplanernes 2. planperiode. Efter erfaringerne fra 1. planperiode er der forsøgt efterkommet det bemærkelsesværdige krav i Vandrammedirektivet om folkelig involvering og åbenhed.

I det herværende Vandråd for Næstved har Henrik Wolff-Sneedorff repræsenteret Landøkonomisk Selskab og jeg selv Dansk Skovforening. I Vordingborg-vandrådet har Peter Scavenius gjort fyldest på vegne af os. Vores mangeårige bestyrelsesmedlem,

Søren A. Christensen, har på bedste vis varetaget Selskabets interesser i Kalundborg Vandråd, og vi er meget taknemmelige over, at du Søren vil fortsætte med at bestride posten, selv om du ikke ønsker at blive i bestyrelsen. I Ringsted Kommunes undergruppe til Vandrådet har siddet Hans Peder Garth-Grüner, i Vandråd Køge Bugt har Carsten Boserup siddet og i Slagelse Kommunes Vandsynsråd har Selskabet trukket på Herluf Pilgaard-Sørensen. Stor tak til alle for indsatsen!

Mit indtryk er, at vandrådsarbejdet i 2. planperiode er forløbet meget mere fornuftigt og uddramatisk og åbent. Vandrådene forbliver måske permanente og det er meget gavnligt med nærhed og en solidaritet mellem rådsmedlemmer, der vil afvandingen det godt.

Retentionsplanlægning:

Gennem deltagelse i Sektorbestyrelsen for Planteavl har emnet retention naturligvis været i fokus. Jeg skal ikke kunne udtale mig om, hvorvidt Videntret er aktivt deltagende i arbejdet med retentionskortlægning eller ej. Da begrebet "retentions-planlægning" er et centralt element i Natur- og Landbrugskommissionens 44 anbefalinger fra foråret 2013, er retentionsbegrebet givetvis kommet for at blive.

Begrebet dækker over en teoretisk angivelse af jordens forventede evne til at omsætte kvælstof-forbindelser til frit og luftformig kvælstof i næringsstoffernes vej mellem rodzonen og den påståede sårbare recipient. Generelt viser billedet, at den teoretiske retention er meget lav på lerjorder (**PP 10**), hvilket jo er stærkt udbredt i vores område.

Det er derfor yderst vigtigt, at retentionstallet opgøres korrekt og ikke "brændemærker" visse ejendomme – og navnlig her i Regionen - ved at sætte dem i skammekrogen på grund af påstået lav retention.

Og værst vil det selvfølgelig være, hvis der ikke er afhjælpningsforanstaltninger i form af godkendte virkemidler til tilbageholdelse af kvælstof. Godkendelse af alternativer til efterafgrøder går meget trægt. Det viste episoden i sommer, hvor der skulle hele 5 ha tidlig sået hvede til at erstatte 1 ha efterafgrøde - det skræmmer.

Bekymringerne om retention fik mig til i september måned at læse op på forskelligt materiale om lerjordens fysiske, kemiske og biologiske egenskaber – egenskaber, der overalt i verden anpriseres som forudsætningen for høje udbytter og lille næringsstoffab. Jeg skrev til Formandskabet der for nyligt er udsendt til Jer samtidig med reminder'en om denne generalforsamling og jeg fik et-for-så-vidt positivt svar.

Sektorbestyrelsen for Planteavl ønskede ikke at rejse diskussionen, men jeg har fået stor støtte fra Povl Fritzner, planteavlslrådgiver Bente Andersen, Selskabets bestyrelse samt en god håndfuld af de tilstedeværende her i lokalet og så ikke mindst fætter Michael, der har pløjet over 1000 sider igennem.

Det glædelige er, at Videncentret nu deltager i en arbejdsgruppe, der inden ca. 1. februar kommer med en foreløbig konklusion, der forhåbentlig bekræfter, at der er rejst berettiget tvivl om modellerne, der kommer frem til lerjordenes påståede lave retention.

Spørgsmål som vandets opholdstid i jordvæsken, virkningen af bakterier, humus, ler og reaktionstallet, vil blive klarlagt og formentlig bekræfte, at vi har ret i, at simple modeller er alt for enkle og kommer frem til forkerte retentionstal på lerjord.

Kvælstof og kvælstof-underforsyning:

Et emne af samme alvor som retention, er jo kvælstof, kvælstofforsyning og kvælstofunderskud. Povl Fritzner og jeg har i årevis stillet kritisk spørgsmålstejn ved kvælstof-politikken og – reguleringen. I de første 10 – 12 år efter normsystemets indførelse i 1998, blev der skiftevis rystet på hovedet og grinet af sagen, men i de sidste 3 – 4 år er smilet stivnet hos kritikerne.

Det er uomtvisteligt, at den fejlagtige kvælstofregulering koster erhvervet – og i sidste ende samfundet – milliarder af kroner hvert år.

Natur- og Landbrugskommissionen havde fat i problemstillingen og anbefalede en mere målrettet og differentieret regulering. Vi synes, at der i øvrigt er ved at blive rejst berettiget tvivl om, hvor skadeligt kvælstof egentlig er, men det er tilsyneladende kun landbruget, der forbindes med restriktioner. Det er jo absurd, at vi bliver målt på ganske få kg kvælstof-overskridelse mens et havbrug ved Endelave får lov til at udlede 88 t kvælstof (**PP 11**). Samtidig er det rystende, hvad vi også påpegede sidste år (**PP 12**) når landmænd selv måler, at drænvandet er meget mindre kvælstofholdigt end de primitive model forudsagde.

Diskussionerne går højt om, hvad der skal sættes i stedet for økonomisk optimum minus nu 18,03 %. Ud fra miljøfaglige og EU-retslige principper er der ingen tvivl om, at økonomisk optimum ikke er gangbart, da det ikke er målrettet. Begrebet friholder jo ikke miljøet for overtilførsel af kvælstof. Det rigtige er ligevægtsprincippet – Grønt regnskab – balanceprincippet. Det så Jakob Kjærsgaard allerede for mange år siden (**PP 13**), da diskussionen bølgede i slutningen af 1990'erne.

Fl. Nør-Pedersen, der er direktør i Landbrug & Fødevarer, har meget pædagogisk sammenlignet kvælstofregulering med trafikregulering. Inden for trafikregulering kendes begrebet "sorte pletter på landkortet" og det er områder, hvor man sætter målrettet ind. Da man midt i 1980'erne valgte at bygge rundkørsler i stedet for lyskurver, var begrundelsen, at på den måde ramte man målrettet.

Man kunne selvfølgelig godt i trafikken sænke antallet af trafikdræbte ved at sænke hastigheden med 18,03 % overalt, men det ville ikke have en målrettet effekt på "sorte pletter på landkortet", hvor man i stedet opnår meget mere ved at være målrettet.

Faren ved at fremture med økonomisk optimum er jo også, at et kvikt hoved fra oppositionen eller de grønne organisationer på et tidspunkt givetvis vil sige, "jamen hvad

er så miljøfordelen ved kvælstofstyringen, hvis I blot vender tilbage til dér, hvorfra I kom – økonomisk optimum i 1997 ?” Der er da også flere, der argumenterer for ligevægtsprincippet (**PP 14**) udover, at Bæredygtigt Landbrug naturligvis vil fremture med begrebet, da det vist er omdrejningspunktet i både civile og strafferetslige sager om gødskning. Det baserer sig jo på det faktum, at EU-retten står over dansk lov, hvilket er vigtigt at holde sig for øje. At ligevægtsprincippet ikke nødvendigvis behøver at ramme et rundt ”nul” – i Tyskland må der på bedriftsniveau være et kvælstofoverskud på 60 kg N pr ha – formentlig faldende til 50 kg N pr ha, er centralt i begrebet.

For Danmarks vedkommende er der på kommuneniveau lavet en oversigt over kvælstofbalance, baseret på tal fra 2004/05 (**PP 15**) der viser, at kun ganske få kommuner ville ligge over den nugældende N-grænse på 60 kg N pr ha – og ingen kommuner vil i Region Sjælland ligge over 50. Tager man kvælstofoverskud før nedfald fra Ruhr og andre grisebasser, er de 16 kommuner i Region Sjælland 12,6 kg kvælstof.

Det egentlige ligevægtsregnskab – balanceregnskab – grønne regnskab for enkeltbedrifter vil på baggrund af 3-årige løbende gennemsnit (**PP 16**) skulle vise forskellen mellem tilført N og bortført N. Bedriften vil tillige have et individuelt tal for, hvor meget der på tabes pr ha. Overskrides dette tal, sættes der ind med virkemidler.

Går debatten om det ene princip overfor det andet princip i hårdknude, kunne et ydmygt og salomonisk forslag her fra Selskabet jo være, at der bliver valghed mellem principperne, hvilket kendes fra anden lovgivning, herunder navnlig på skatteområdet.

Jeg kan ikke lade være med at nævne, at der i de 5 sideordnede forsøg om mer-tildeling af kvælstof til hvede – henholdsvis 40, 80 og 110 kg ekstra – viser sig (**PP 17**), at der ved de første 40 kg ekstratildeling sker en kvælstofoptagelse på 58 kg i kerne (tørstofprocent uoplyst) og i halm samt at de næste 40 kg giver yderligere 22 kg kvælstof optaget. Samlet giver 80 kg mertildeling altså 80 kg mere kvælstof i proteinet, før tørstofkorrektion, men husk, at der så også sidder 5 – 10 kg kvælstof i halm og stub.

Den nye Fortælling – fremtiden er ikke så sort, som den har været:

For nogen tid siden blev der i LandbrugsAvisen lavet en rundspørge til 8 formænd om deres vurdering af Den nye Fortælling – *”Fremtiden er ikke så sort, som den har været”* (**PP 18**).

Jeg var vist den, der udtalte mig mest forbeholdent og mange har stukket til mig siden. Lad mig slå helt fast, med syvtommersøm, at jeg går meget ind for målet om et bedre image i landbruget. Det gjorde jeg allerede for 17 år siden, da jeg sad i TolvMandsUdvalget. Vi arbejdede dengang på et lignende projekt, der imidlertid blev jordnet totalt af den daværende landbrugstop.

Jeg anerkender til fulde, at Den nye Fortælling har vundet en fornem pris sidste torsdag i november (**PP 19**) – det er superflot, stort tillykke dermed. Jeg tror nu mere, at det er kampagnens særegenhed og tekniske raffinement og ikke dens resultater, der har givet

den en sådan flot placering. Det tyder ikke på, at den har haft effekt på antallet af nødlidende bedrifter eller politikernes vilje til at gøre noget ved dén sag. Det er denne gang mere kampagnens middel, jeg er uenig i.

I Selskabets bestyrelse er der flere, der synes, -at kampagnen er subtil, - at den ikke får de gode, konkrete budskaber placeret diskret, - at man ikke kan skille effekten af kampagnen fra den positive medieomtale fra Søren Gade og Karen Hækkerup samt Bent Falberts artikel **(PP 20)**.

Man må jo også helt aktuelt notere sig, at budskaberne har ramt udenfor skiven, når både fødevareminister Dan Jørgensen kommer med udfald om dyremishandling ved let forhøjede kvælstofnormer og klimaminister Rasmus Helweg-Petersens ditto om krav til landbruget om bedre energiforbrug til et dansk landbrug, der i øvrigt er udråbt til at være verdens mest energieffektive. Så de 2 ministre har kampagnen altså ikke ramt. Det var godt med Martin Merrilds prompte reaktion **(PP 21)**.

Mange bryder sig tillige ikke om Jørgen Leths person og enkelte har sagt, at hvis landbruget kan bruge ham, er det vel udtryk for en legitimering af lovbruderi ? Og internt i landbruget er der dette slogan med, at *"fremtiden ikke er så sort, som den har været"*. Faren ved et sådant postulat er, hvis det hele nu ramler, så ramler det også for Landbrug & Fødevarer.

Det skal igen slås fast med 7-tommersøm, at en imagekampagne er god og nyttig men ord gør det ikke alene. Der skal HANDLING til. Med de økonomiske udsigter, der er for de næste år, ser det sort, sort ud. Mange er i voldsomme likviditetsudfordringer og ejendomme går på tvangsauktion.

Jeg skal nævne nogle områder, hvor det ser sort ud, navnlig hvis der *ikke* tages affære hurtigt og hvor en maksimal og fokuseret politisk indsats ville gøre underværker:

Ser vi på konkurrentanalysen fra ca 2009 **(PP 22)**, opdateret af os løbende, er der en lang række indsatsområder, hvor der kunne lettes. Det er i sig selv meget kritisabelt, at der ikke foreligger en officiel opdatering af denne konkurrentanalyse, da den vil være forudsætningen for formidling af budskaber om vores ringe rammevilkår til ministerier og Folketing.

Sortsyn 1 – kvælstofforsyning: Der er lavet mange beregninger, men en omkostning på 1200 – 2000 kr pr ha kunne primærerhvervet nemt lettes for her-og-nu, hvis kvælstofforsyningen blev tilpasset planternes behov + en ekstraudledning, det er omtalt ovenfor.

En målrettet indsats for at øge bundlinjen ved at fjerne særbyrder, må have allerhøjeste prioritet. Her er meget at hente.

Sortsyn 2- Økonomi: Vi har i Danmark nogle særbyrder i form af pesticidafgifter og abnormt og uforholdsmæssigt høje ejendomsskatter, generationsskifteafgifter og ejendomsavanceomkostninger.

Disse kunne med et snuptag lettes, men de er ikke på programmet for Landbrug & Fødevarer, hvilket ses af Landbrug & Fødevarers bud på vækst her fra foråret **(PP 23)**. Tillige har vi voldsomt store finansieringsomkostninger og en målrettet argumentation om, at ved afdragstvung, og det nærmer sig, skal vi have længere løbetider **(PP 24 + 25)** og mindre bidragssatser, som boligejere **(PP 26)** synes at mangle i kommunikationsbilledet fra Landbrug & Fødevarer. Her er rigtig meget at hente.

Sortsyn 3 - Biomasse: Det er forstemmende, at afsætningen af biomasse har haft det så svært og været i tilbagegang, når det vides, at halm som energikilde **(PP 27)** har så god en lønsomhed.

Glædeligt er det dog, at Foreningen af Halmleverandører ved den gode og ukuelige tumling Hans Stougaard og Povl Fritzner er lykkedes med at få introduceret halm på barmarksværker **(PP 28)**. Tillige har der været et lokalt initiativ om BioFuel, oprindeligt båret utrætteligt frem af Povl Fritzner, som har lange udsigter men som måske lykkes. Her er også meget at hente.

Sortsyn 4 - Dårlig forvaltningsskik: Dette er et tema, der kunne dyrkes bedre. Der må slås hårdt ned på tilfælde, såsom KrydsOverensstemmelsessager og vandplanforvaltning, hvor embedsmændene går for langt.

Det er derfor meget glædeligt, at Fl. Nør har sendt en kommunal afgørelse **(PP 29)** i Vordingborg Kommune til prøvelse hos Ombudsmanden. Vi må håbe, at sagen får en god udtalelse til fordel for landbruget. Generelt bør man vågne op, når der næsten uden undtagelse ses et billede af, at straf og sanktion nedsættes markant, hver gang en myndighedsafgørelse indbringes for en domstol. Her er utrolig meget at hente.

Sortsyn 5 -Vandafledning: På vandløbsområdet er der dels de aktuelle Vandplaner, hvor det juridiske spor forhåbentlig følges op.

Det er skræmmende, hvad der er kommet frem og det var godt, at Landbrug & Fødevarer fik hyret Håkun Djurhuus, selv om det tog 272 dage at vælge advokat. Desuden er der på vandafledningsområdet helt aktuel vandløbsvedligeholdelse såsom regulativmæssige indgreb og også diskussionen om Manningtal, som jeg ikke er lykkedes med at få til at glide. Jeg er overbevist om, at oversvømmelserne i Nordjylland i oktober i væsentlig grad skyldtes et forkert brugt Manningtal, hvilket jeg har påpeget i nu snart 34 måneder, men sagen kommer ikke ud af stedet.

Endelig burde der tages initiativ til en ny vandløbslov, der én gang for alle sikrer vandafledning, miljø og klimatilpasning **(PP 30)**. Landbrugsorganisationerne burde være dagsordensættende i dén debat. Husk, at vandafledning og miljø ikke behøver være

modsat rettede interesser – der kan laves mange win-win-projekter. Her er tillige meget at hente.

Sortsyn 6 - Fejlimplementering: Det er strålende, at der tages fat på overimplementering eller rettere fejlimplementeringer (**PP 31**), men giv nu organisationen mandat og ressourcer til at følge sagerne til dørs (**PP 32**), så en gentagelse af sagerne om alpereglen og miljøfokusarealerne ikke sker.

Tillige bør der analyseres hvorfor mange prøvesager er afvist i Landboretudvalget. Her er også meget at hente.

oOo

Det kan lyde som om, at det navnlig er de negative ting, som bestyrelsen har fremdraget i beretningen.

Der er, trods meget dårlig driftsøkonomi for tiden, også ting at glæde sig over. Det er godt, at Axelborg forfølger det juridisk spor og har fokus på forvaltningsskik. Jeg synes, at det var et scoop, da Søren Gade tiltrådte for 2½ år siden og beklager, at han forsvandt igen.

Men "alt har sin tid" og med ansættelsen af Karen Hækkerup som ny direktør kan en ny tid og en ny angrebsvinkel måske komme på dagsordenen. Og husk, fødevarer går ikke af mode, det er et godt sted at være markedsfølsomt, ikke som Kodak Inc. eller en telefaxfabrik.

Husk at vi er i det sted i verden (**PP 33**), hvor udbyttensniveau og udbyttestabilitet er højest. Tillige har vi Danmark en misundelsesværdig stor tradition for videndeling (der giver produktivitetsstigning). Det er også glædeligt, at de blå partier er ved at overbyde hinanden med forslag i den rigtige retning.

Først kom Liberal Alliance ved Mette Bock med et forslag til Folketingsbeslutning (**PP 34**), at kvælstofregulering skal ske efter Nitratdirektivets ligevægtsprincip. Lige i halen af Mette Bock er VKO kommet med deres glimrende og perspektivrige 16-punktsplan (**PP 35**).

Hatten af for at de 3 gamle, blå partier, der dermed erkender, at den hidtidige strategi og politik har været forfejlet og at kvælstofreguleringen skal reguleres efter Nitratdirektivet – som Liberal Alliances forslag. At vedkende sig en sådan kovending er statsmandskab.

Medlemshvervning:

Som I om lidt vil kunne se af Selskabets regnskab, har vi faldende kontingentindbetalinger.

Det er i sig selv ikke dramatisk, men for både af have økonomi til at drive butikken, fremme Selskabets medlemsinteresser og have politisk slagkraft, vil medlemstilgang være ønskelig. Vi opfordrede sidste år de tilstedeværende til at komme med forslag på nye medlemmer, og vi har lavet et initiativ, stærkt støttet af Henrik Danielsen, til hvem vi sender vor store tak.

Vi modtager gerne igen i år forslag til medlemsemner. Samtidig har bestyrelsen revideret medlemskategorierne, herunder – inspireret af Danielsen - et juniormedlemsskab.

Blandt de lidt ældre har vi medlemmer, der har været foreningsmedlem i 2 landboforeninger, men med de dramatiske kontingentstigninger, som Landbrug & Fødevarer har meldt ud, må vi imødesee, at der kigges på kontingentkroner i folks budgetter.

Udover juniormedlemskabet vil vi således også gerne fremme vores interessemedlemsmulighed, der jo bl.a. bevirker, at banker, grovvarereselskaber, advokater, revisorer, landinspektører og andre, herunder Henrik Danielsen, der ikke har interesse i tilknytning til Axelborg, et medlemsskab. Det er også for medlemmer, der sympatiserer med Selskabets idéer men som er primær-medlemmer af andre foreninger (med land- og skovbrug som fokusområde, herunder Dansk Skovforening, Byfo m.v).

Vi håber meget på jeres opbakning til at øge medlemstallet igen.

Afslutning:

Slutteligt skal jeg bringe en varm tak til bestyrelsesmedlemmerne i Selskabet – for inspirerende indspil, altid god stemning og for på skift at lægge hus til bestyrelsesmøder i det forgangne år.

Sidst men ikke mindst skal der bringes en stor og varm tak til Palle Henriksen for regnskabsføring og i den grad til Charlotte Frimer Petersen for en super sekretariatsbetjening.

Tak for ordet